

Pisike aukodanik hakkab möödujaid seirama

“Emale oleksid kõik viis kavandit meeldinud, aga ma usun, et võidutöö meeldinuks talle kõige rohkem,” lausus Rakvere aukodaniku Edith Kotka-Nymani tütar Katrin Nyman-Metcalf.

ANDRES PULVER

andres.pulver@virumaateataja.ee

Rakvere linnavalitsus kuulutas novembris välja ideekonkursi Edith Kotka-Nyman mälestuse jäädvustamiseks, konkursile laekus viis ideekavandit. Žürii otsusega pälvis peapremia ja 5000 eurot kavand märgusõnaga “8-aastane Edith”, mille autorid on Gea Sibola Hansen ja Mai Šein osauhingust Kivi Kunst.

Võidutöö autor, Eesti Kujurite Ühenduse esimees Gea Sibola Hansen rääkis, et idee sündis Edith Kotka-Nyman põnevat elulugu lugedes. Ta märkis, et on ka ise oma elus korra Kotka-Nymaniga kohtunud – aastate eest Stockholmi Eesti Majas näituse avamisel. “Ta astus mulle juurde ja hakkas lihtsalt rääkima,” meenutas kujur, kes on pärit Lääne-Virumaalt, kuid vahepeal elanud aastaid Rootsis.

Rakvere linnavalikogu esimehe Mihkel Juhkami sõnul on omamoodi sümbolne, et võidutöö üks autoritest on oma elu Eesti ja Rootsi vahel jaganud nagu ka Edith Kotka-Nyman.

Perekonna esindajana konkursi žüriisse kuulunud Katrin Nyman-Metcalf rääkis, et võidutööks valitud teos ei sobi mitte ainult meenutama tema

ema, vaid ka osa Eesti ja Rakvere ajaloost. “Inimesed olid sunnitud lahkuma eri tingimustel, said vahel ka tagasi, aga tihti jäid reisima eri riikide vahel,” sõnas ta.

Tütar lausus, et Edithi perekonnal (lapsed Hendrik, Katrin ja Helle ning õde Vivian – toim.) on siiralt hea meel, et Rakvere Edithit väärrika skulptuuriga meenutab. “Rakvere oli emale väga südamelähedane ja ta oli uhke aukodaniku tiitli üle. Tiitli ja skulptuuri kaudu näitab Rakvere, et võib austada ka inimest, kes ei ole tipp-tasemel kultuuri- või sporditegelane, poliitik või kindral, vaid lihtsalt inimene, kes panustas oma aega ja vaeva heal eesmärgil,” rääkis ta ning lisas, et tema ema tegi seda, mida tegelikult igauks võiks teha.

Nyman-Metcalf lisas, et võidutöö oleks Edithile meeldinud ka seetõttu, et ta ilmselt pigem poleks tahtnud, et oleks kujutatud äratuntavat vanainimest. Tütrel sõnul ei osanud kaheksa-aastane Edith, kes kõndis Pikal tänaval, kindlasti ette kujutada neid raskeid aegu, mis teda, perekonda, Rakveret ja Eestit ees ootasid, ning hiljem elus oli tihti raske loota, et olukord võib tulevikus jälle väga hea olla. “Kindlasti ei osanud väike Edith ka arvata, et ühel päeval on tema endise

koolitee ääres tema kuju,” tõdes Katrin Nyman-Metcalf.

Konkursi žüriisse kuulunud tunnustatud kujur Aime Kuulbusch-Mölder nentis, et konkursi lähteülesanne ja juhend olid väga põhjalikud. “Tellija soov oli, et ansambel koosneks kolmest osast – skulptuur, pink ja infotahvel,” sedastas ta. Kuulbusch-Mölder lisas, et

žürii hinnangul on võidutöö selge ideega, millest loeb välja mitu lugu: Edithi lahkumine ja tagasitulek, reisimised, Vallimäe ääres veedetud lapsepõlv ja koolitee. Skulptuur on romantiline, sobitub hästi kesk-konda ja räägib lisaks Edithile veidi Rakvere ajaloost.

Mihkel Juhkami ütles, et ajast, mil Edith Kotka-Nyman 1991. aastal Sigtuna kom-

muuni ametliku delegatsiooni tõlgina esimest korda Rakverre tagasi tuli, on linn

väga palju muutunud. “Selles on ka Edithil oma osa,” lausus linnavalikogu esimees.

Järgmisena korraldab Rakvere linnavalitsus väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse, mille käigus tehakse võidutöö autoritele ettepanek pakkumuse esitamiseks. Edith Kotka-Nyman kuju püstitatakse Pika tänava äärde Kaitseliidu maja vastas olevale platsile.

*Gea Sibola Hansenile
tõi konkursil esikoha
kaheksa-aastase Edith
Kotka-Nyman kuju.*